

Mikä on taimikonhoidon laadun taso?

MMT Timo Saksa
Luonnonvarakeskus
Suonenjoen toimipaikka

© Luonnonvarakeskus

Pienten taimikoiden laatu VMI:n mukaan

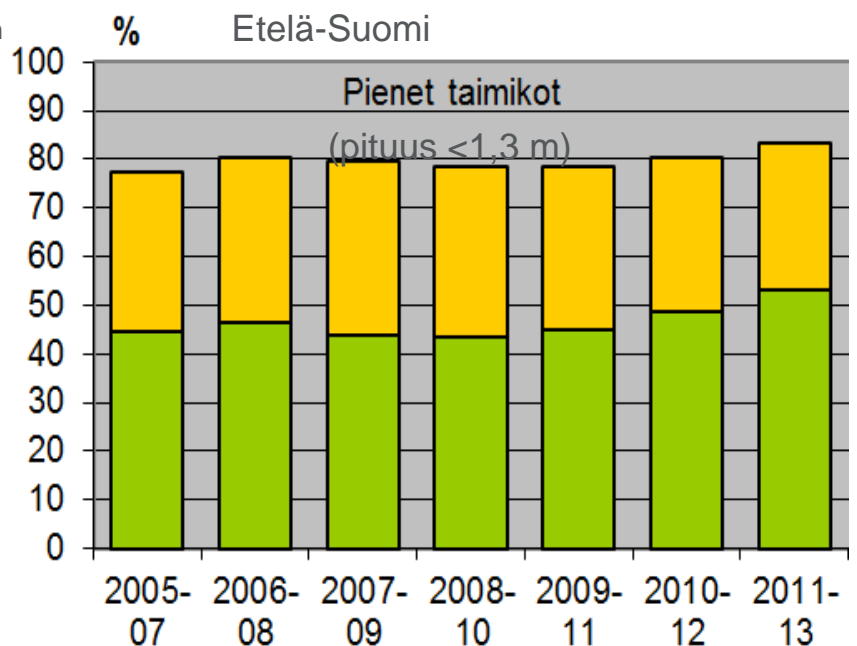
Tyydyttävässä taimikossa kasvatettavien taimien määrä on metsänhoito-suositusta pienempi, mutta taimikko ei vaadi täydennysviljelyä, tai täydennettäväksi liian kookkaassa taimikossa kasvatettavien puiden runkoluku on vähintään ensiharvennuksen jälkeisen tavoiterunkoluvun suuruinen.

Metsänhoitotoimenpiteen viivästyisestä kärsineen tyydyttävän taimikon laatu voi korjaantua hyväksi tarvittavan toimenpiteen avulla.

Laadultaan **hyvässä** alkuvaiheen taimikossa on kasvatettavia taimia ainakin lähes metsänhoitosuosituksen mukainen määrä.

Isommissa taimikoissa kasvatettavien puiden runkoluku ylittää ensiharvennuksen jälkeisen tavoiterunkoluvun siinä määrin, että metsikössä on aikanaan mahdollista tehdä taloudellisesti kannattava ensiharvennus.

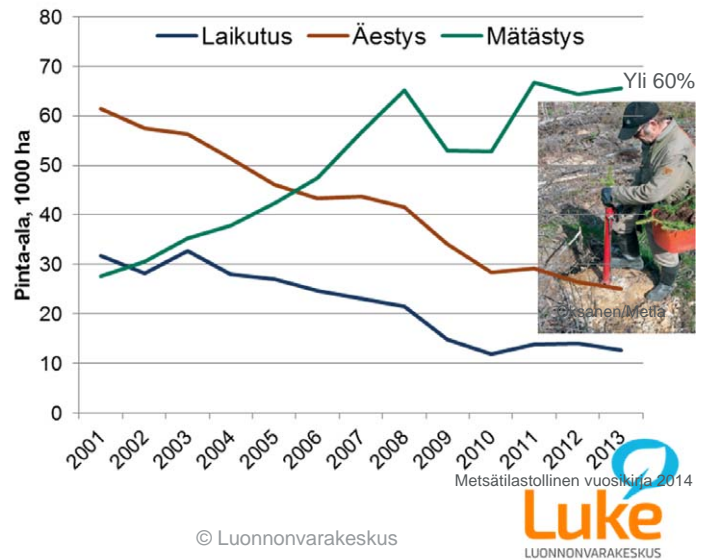
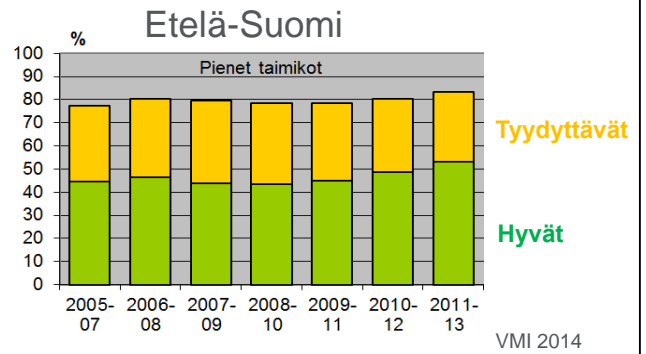
Laadultaan hyvä metsikkö ei ole kärsinyt hoitotoimenpiteiden viivästyisestä.

Metsänuudistamisen laatu

Pienten taimikoiden tila
 → kuvastaa metsänuudistamisen laatua

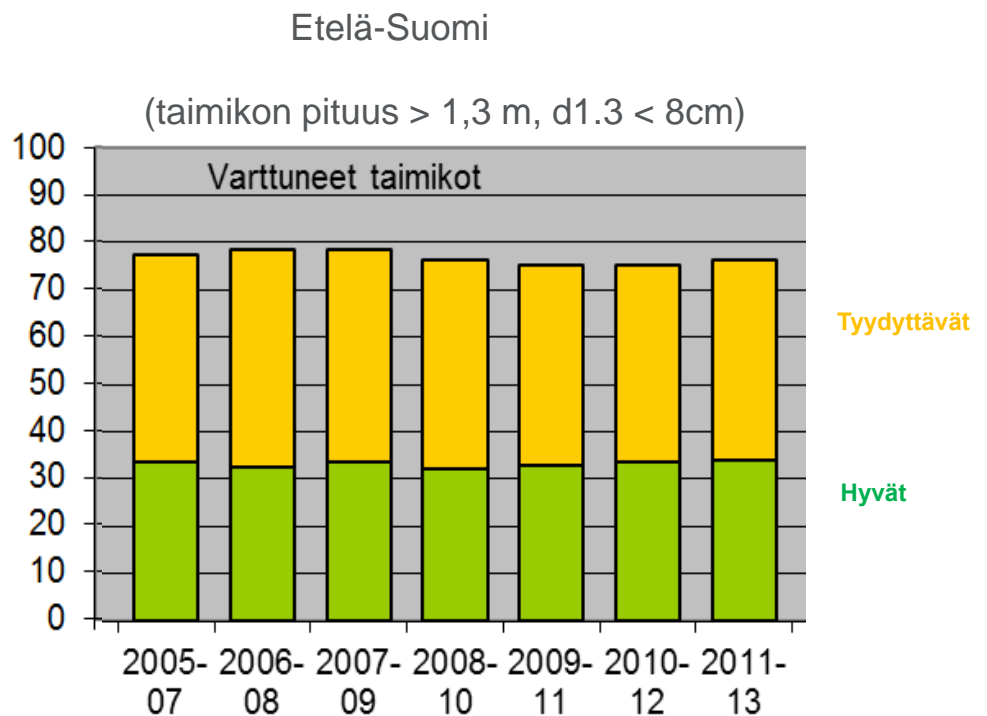
- muutokset muokkausmenetelmissä
- muokkauksen laatu
- viljelymateriaalin laatu
- kylvön ja luontaisen uudistamisen kohdevalinta

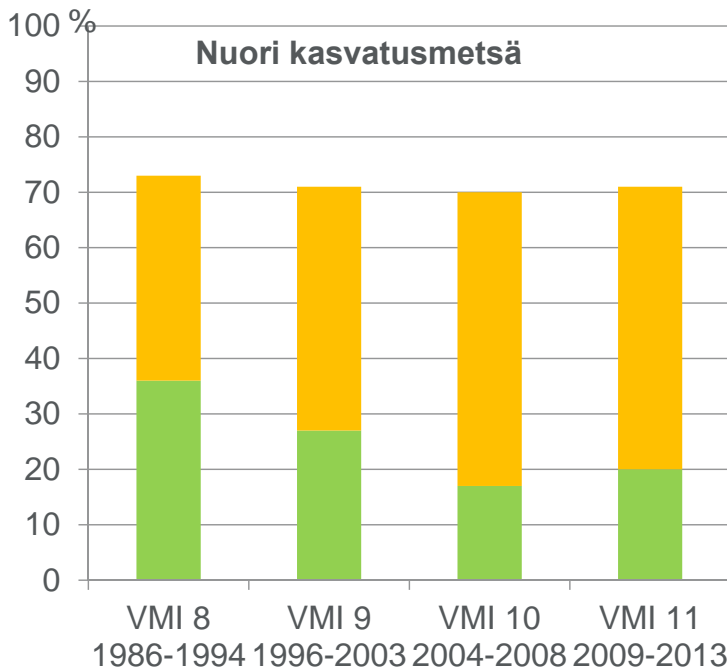
Varttuneiden taimikoiden laatu VMI:n mukaan

Varttuneiden taimikoiden tila

→ kuvastaa tehdyn ja tekemättömän taimikonhoidon – varhaisperkauksen ja myöhemmän taimikonhoidon määrää ja työn laatua.

Nuorten kasvatusmetsien laatu VMI:n mukaan

Tyydyttävä: Metsikkö kykenee lähes käyttämään hyväkseen maapohjan kasvuedellytykset

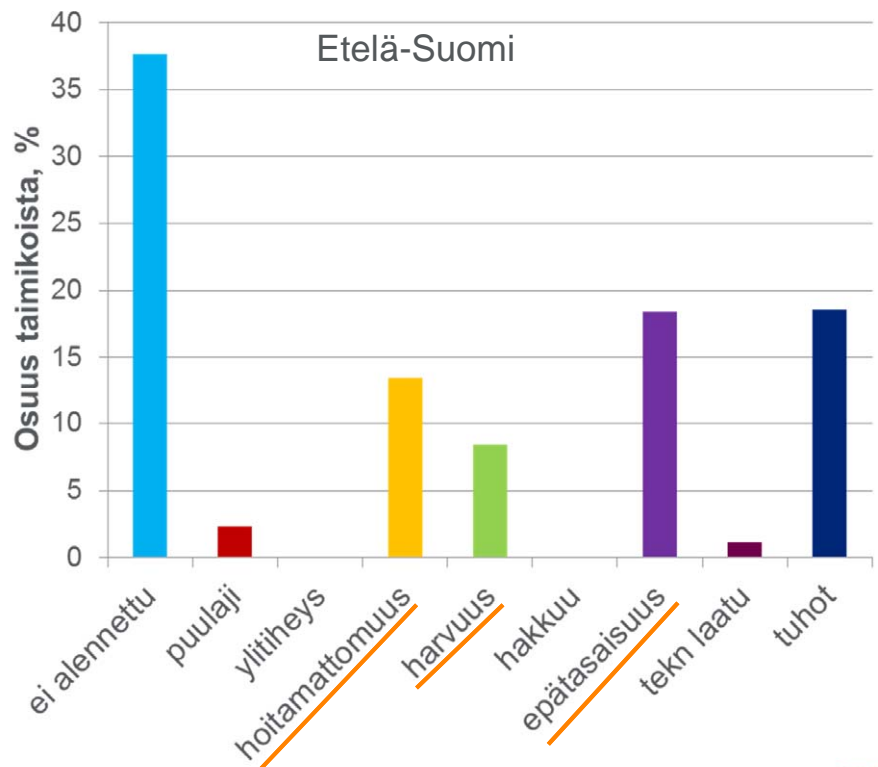
Hyvä: Puulaji on kasvupaikalle sopiva, ja metsikön käsittely on ollut hyvän metsänhoidon vaatimusten mukaista. Vallitsevan latvuserroksen puusto on sopivan tiheää ja tasaista.

Mikä heikentää taimikoiden laatua VMI:n mukaan

Epätasaisuus tai puuston harvuus alentaa joka neljännän taimikon laatua.

Lähes 15 % taimikoista hoitamattomuus on syynä taimikon laadun heikennykseen.

Yhteensä 40 %:ssa taimikoista voidaan ajatella taimikonhoidon puutteiden olevan laadun alennuksen perimmäisenä syynä.

Mitä tiedämme muuta taimikoiden / taimikonhoidon laadusta ?

Muutamia esimerkkejä parissa omavalvontahankkeessa kertyneistä havainnoista.

Kuva: Oksanen/Luke

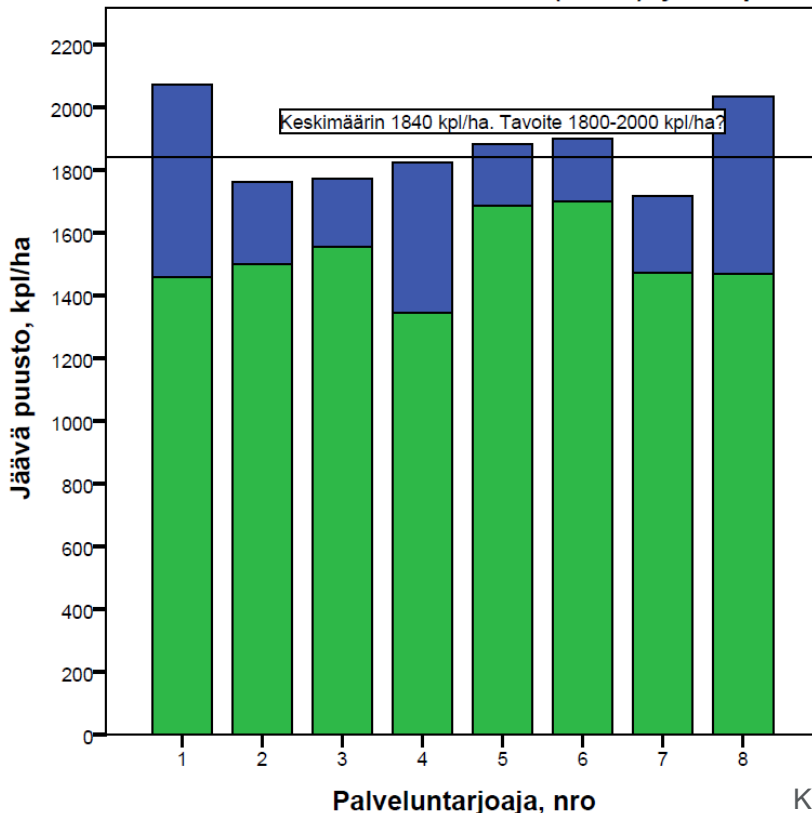
23.11.2015

© Luonnonvarakeskus

Kuusen taimikonhoito – jäävän puuston kokonaismäärä

Kuusen taimikonhoito (3-7 m): jäävä puusto

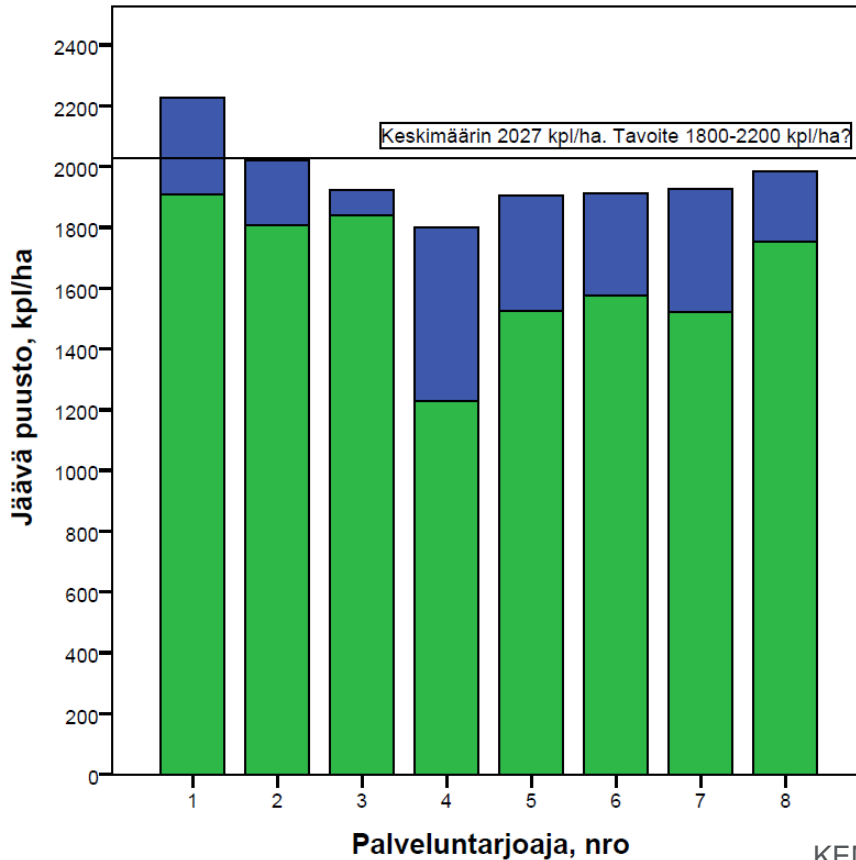

Palveluntarjoaja, nro	Jäävät puut/ha	Keskipituus, m	Kuvioita, kpl	ha
1	2073	4.5	11	19
2	1762	4.6	56	93
3	1774	4.5	52	103
4	1824	4.5	6	20
5	1883	4.1	12	33
6	1899	4.1	31	55
7	1719	5.6	18	51
8	2035	4.6	27	68
Total	1840	4.6	213	442

Männyn taimikonhoito – jäävän puuston kokonaismäärä

Männyn taimikonhoito (3-7 m): jäävä puusto

Lehtipuita jäävässä puustossa, kpl/ha
Havupuita jäävässä puustossa, kpl/ha

Palveluntarj.	Jäävät puut/ha	Keskipe-tuus, m	Kuvioita, kpl	ha
1	2228	4.1	40	67
2	2020	4.2	13	23
3	1925	4.5	19	66
4	1800	4.9	1	2
5	1906	4.3	8	26
6	1913	4.7	12	28
7	1928	4.6	4	10
8	1983	4.6	69	191
Total	2027	4.4	166	412

9

Ville Kankaanhuhta

KEMERA-omavalvonta -hanke

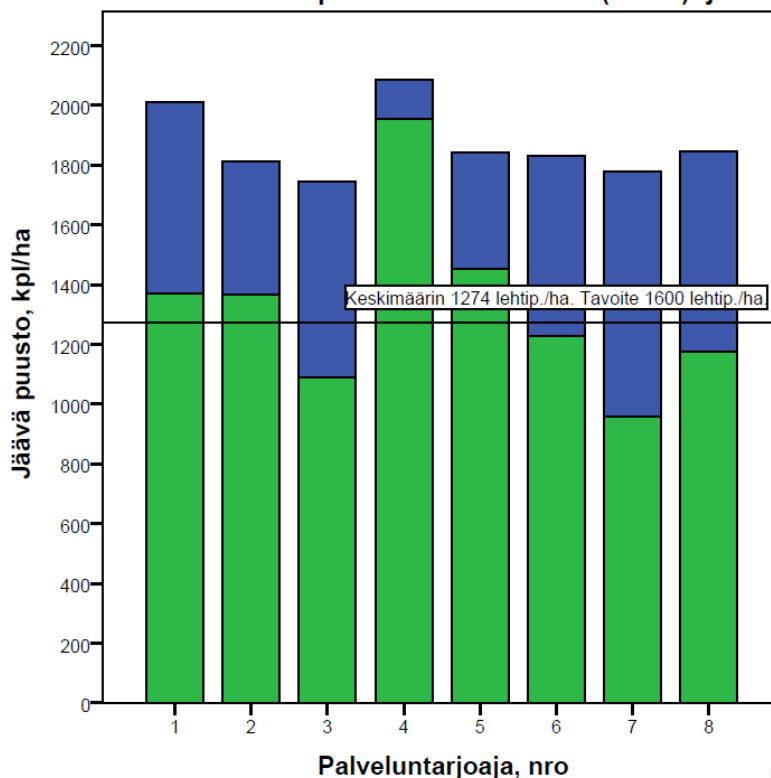
23.11.2015

© Luonnonvarakeskus

Koivun/lehtipuuston taimikonhoito – jäävän puuston kokonaismäärä

Koivun/lehtipuuston taimikonhoito (3-9 m): jäävä puusto

Havupuita jäävässä puustossa, kpl/ha
Lehtipuita jäävässä puustossa, kpl/ha

Palveluntarj.	Jäävät puut/ha	Keskipe-tuus, m	Kuvioita, kpl	ha
1	2010	3.9	3	7
2	1812	6.2	18	29
3	1744	6.0	5	15
4	2087	6.0	3	5
5	1843	6.2	4	10
6	1831	5.8	8	16
7	1778	6.7	3	6
8	1845	5.3	25	79
Total	1842	5.7	69	168

10

Ville Kankaanhuhta

KEMERA-omavalvonta -hanke

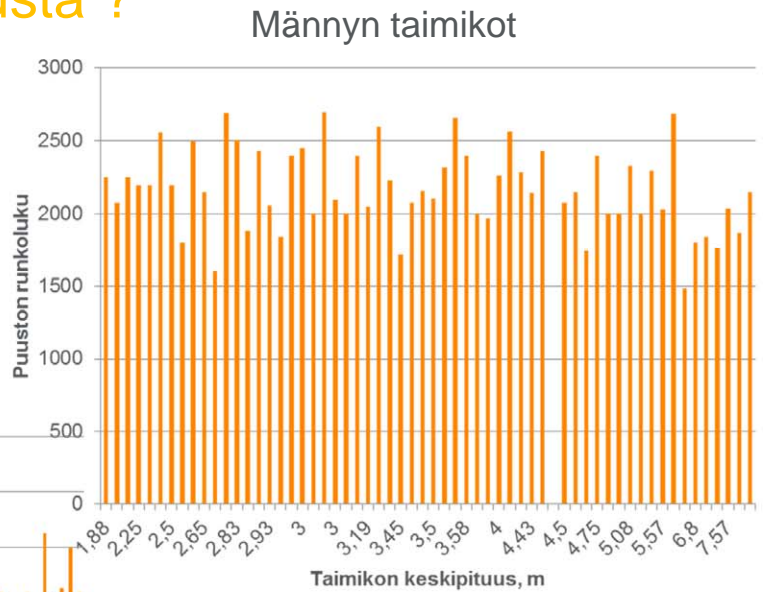
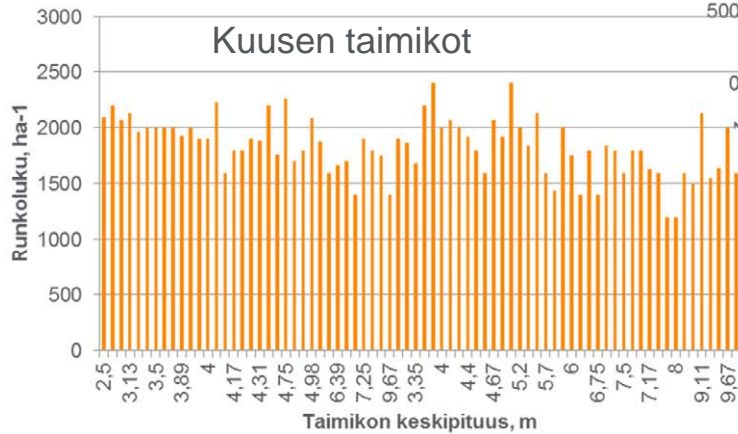
23.11.2015

© Luonnonvarakeskus

Mitä tiedämme muuta taimikoiden / taimikonhoidon laadusta ?

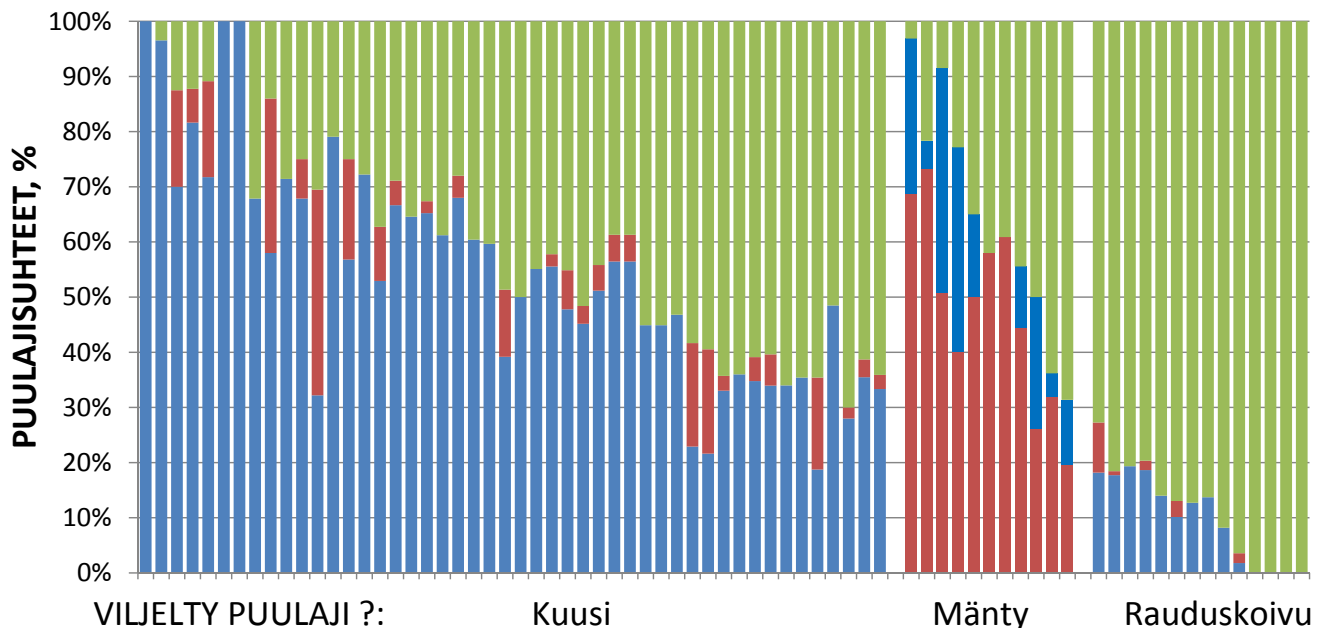
Taimikonhoitoa tehdään hyvin monen ikäisissä taimikoissa

Tiedostetaanko puuston tiheyden ja puuston pituuden välinen ”suhde”

Varttuneiden taimikoiden puulajisuhteet taimikonhoidon jälkeen (keskipituus n. 4 m)

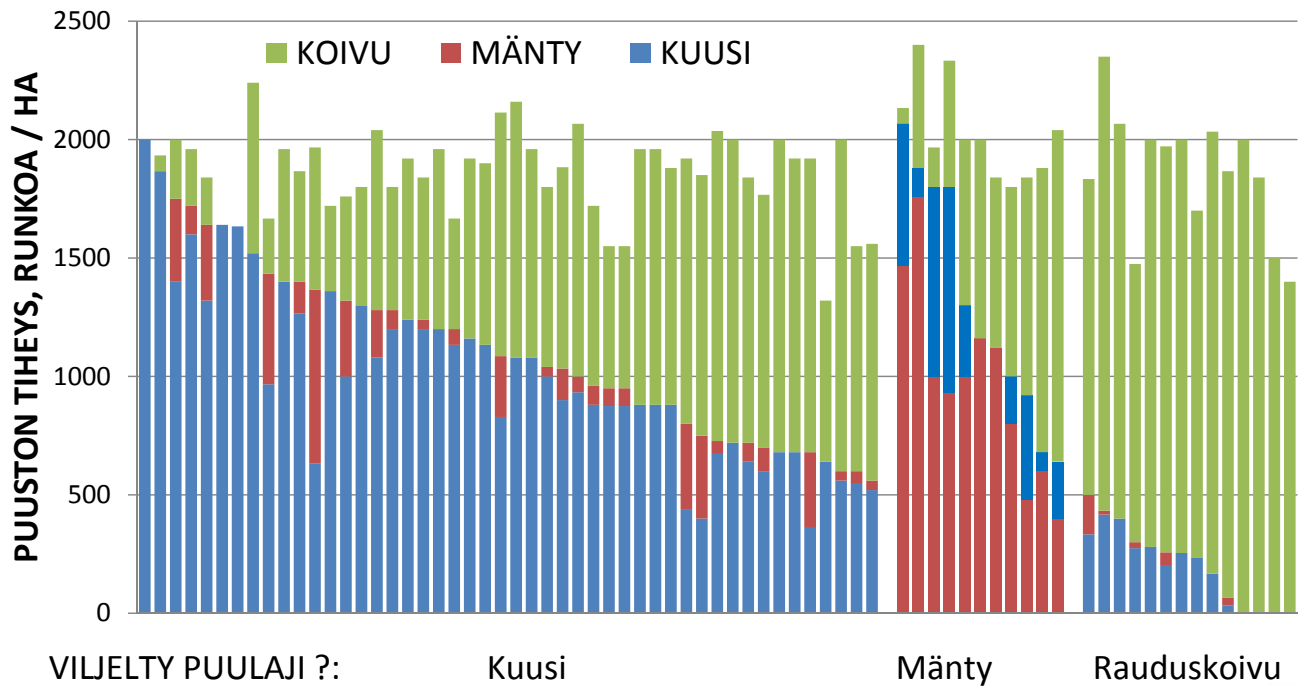
■ KOIVU ■ MÄNTY ■ KUUSI

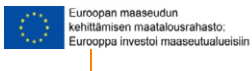
Omavalvonnalla laatua ja tehoa metsänhoitoröihin alan toimijoiden yhteistyön pilotointi Etelä-Pohjanmaalla ja Pohjois-Savossa
Taimikonhoidon omavalvonta-aineisto / Luonnonvarakeskus

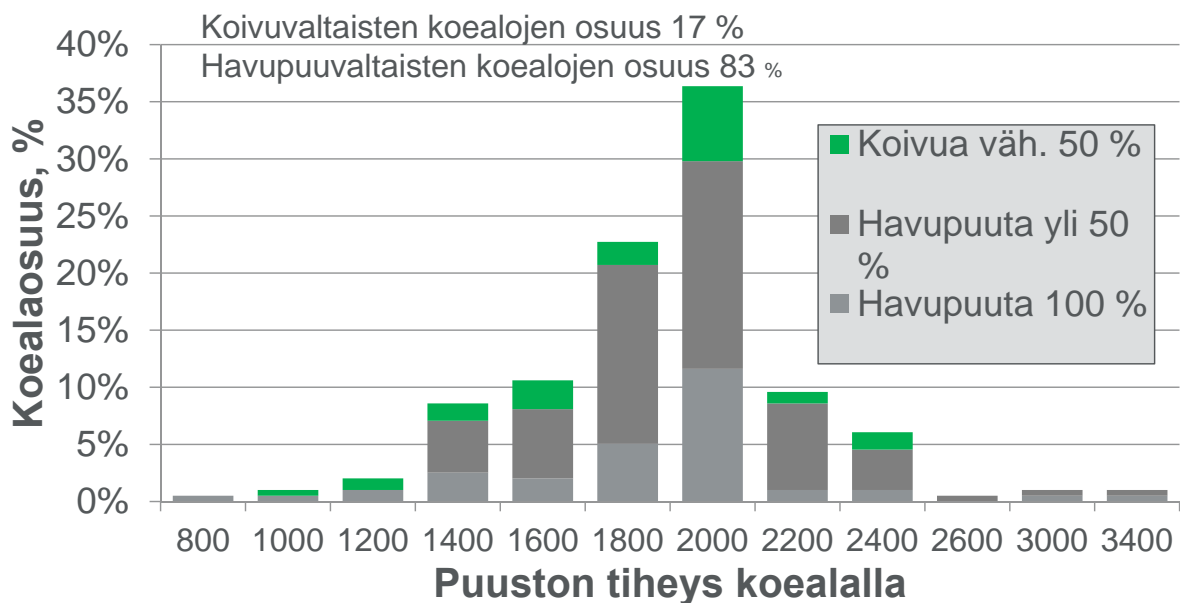
Varttuneiden taimikoiden puulajisuhteet taimikonhoidon jälkeen (keskipituus n. 4 m)

Omaavonnalla laatua ja tehoa metsänhoitotöihin: alan toimijoiden yhteistyön pilotointi Etelä-Pohjanmaalla ja Pohjois-Savossa
Taimikonhoidon omaavonta-aineisto / Pohjois-Savo

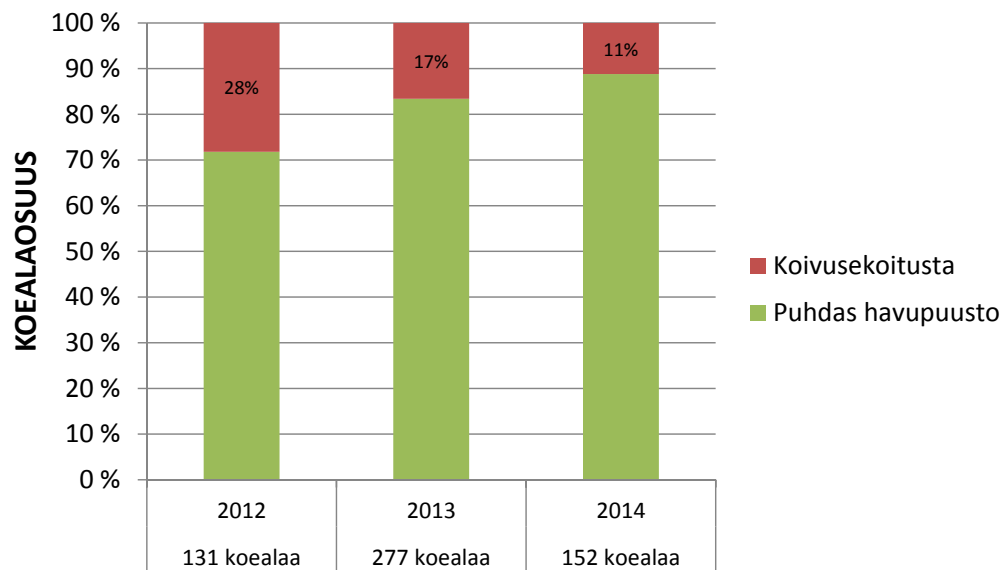
Koivuvaltaisten koealojen osuus kuusen taimikoissa

Omaavonnalla laatua ja tehoa metsänhoitotöihin: alan toimijoiden yhteistyön pilotointi Etelä-Pohjanmaalla ja Pohjois-Savossa
Taimikonhoidon omaavonta-aineisto / Pohjois-Savo

Koealat, joissa 2000/ha tiheys jo saavutettu pelkillä havupuilla, mutta enemmänkin jätetty: Monelleko koealalle jätetty koivua?

Omavalvonnalla laatua ja tehoa metsänhoitotöihin: alan toimijoiden yhteistyön pilotointi Etelä-Pohjanmaalla ja Pohjois-Savossa
Taimikonhoidon omavalvonta-aineisto / Pohjois-Savo

© Luonnonvarakeskus

Taimikonhoidon jälkeä yksityismetsissä

Kuva: Haataja/Luke

Kuva: Haataja/Luke

© Luonnonvarakeskus

Päämäärätietoinen taimikonhoito

Siirrytään kasvatettavan puuston pelastamisesta määrätietoiseen ja optimaalisesti ajoitettuun, ennalta ajateltuun taimikonhoidon ohjelmaan.

Kukin taimikonhoito-operaatio takaa kasvatettavalle puustolle hyvät olosuhteet aina seuraavaan toimenpiteeseen saakka.

Kuva: Oksanen/Luke

Kuva: Oksanen/Luke